

Raadsvoorstel

Onderwerp   Wijziging van de re-integratieverordening participatiewet 2020
Steller/telnr.   Eric Wams/ 57 64   Bijlagen 2

Registratienummer   94936-2023
Classificatie   Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder   Bloemhoff
Langetermijn agenda (LTA)   LTA ja: mei 2023
Raad   LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de verordening tot wijziging van de re-integratieverordening Participatiewet 2020 vast te stellen, in werking te laten treden op 1 juli 2023 en wat betreft artikel I onderdeel B en C terug te laten werken tot en met 1 januari 2023;
- II. dit besluit bekend te maken via lokaleregelgeving.overheid.nl.

Samenvatting

We stellen voor om de re-integratieverordening op drie punten te wijzigen:

1. Invulling gevend aan één van de ambities in het coalitieakkoord wordt voorgesteld om een tijdelijke werkpremie in te voeren die parttime werken met behoud van uitkering beloont;
2. Naar aanleiding van de wetwijziging Breed Offensief kunnen jongeren tot 27 jaar met LKS nu wettelijk in aanmerking komen voor een stimuleringspremie, maar dat staat in het kader van onze uitstroompremie nog niet in de verordening. Jongeren waren voorheen uitgesloten. Dit passen we met terugwerkende kracht aan tot en met 1 januari 2023, zodat zij hiervoor ook in aanmerking komen;
3. De referteperiode van de uitstroompremie draaien we met ingang van 1 juli terug van minimaal 6 maanden naar minimaal 36 maanden, zoals is afgesproken in het Noodpakket energiekosten en inflatie;

De eerste wijziging wordt gedekt met de € 700.000,- die daarvoor beschikbaar is gesteld in 2023. De kosten voor de tweede wijziging worden gedekt uit de reguliere re-integratiemiddelen. Aan de derde wijziging zijn geen kosten verbonden.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In het raadsvoorstel worden drie inhoudelijke wijzingen voorgesteld. We lichten per wijziging de aanleiding en het doel toe.

1. Invulling gevend aan één van de ambities in het coalitieakkoord wordt voorgesteld om een tijdelijke werkpremie in te voeren die parttime werken met behoud van uitkering beloont. Inwoners die in 2023 parttime werken met behoud van uitkering, ontvangen een premie van 15% van het nettoloon. Zo lopen we vooruit op de voorgenomen landelijke verruiming van de wettelijke vrijlatingen. Deze gaat naar verwachting per 1 juli 2024 in;
2. Met de wetswijzingen naar aanleiding van het Breed Offensief kunnen ook jongeren tot 27 jaar die behoren tot de doelgroep voor loonkostensubsidie met een bijstandsuitkering in aanmerking komen voor stimuleringspremies. Het voorstel is om de re-integratieverordening zo aan te passen dat deze jongeren hier ook voor in aanmerking komen. Dit passen we met terugwerkende kracht aan tot en met 1 januari 2023;
3. In het Noodpakket energiekosten en inflatie is de maatregel genomen om de referentieperiode van de uitstroompremie te verlagen. Inwoners die minimaal 6 maanden aanspraak maakten op bijstand kwamen zo in aanmerking voor deze premie. Met ingang van 1 juli draaien we dit weer terug naar de oorspronkelijke termijn van minimaal 3 jaar bijstand, zoals de afspraak was in het Noodpakket.

Kader

Participatiewet, met name artikel 31.

Wetswijzingen naar aanleiding van het Breed Offensief.

Re-integratieverordening Participatiewet 2020, Artikel 17. Uitstroompremies

Argumenten en afwegingen

Hans werkt al anderhalf jaar 16 uur per week in de horeca en verdient € 750,- per maand. Zijn inkomen wordt aangevuld tot op bijstandsniveau. Hij heeft geen recht (meer) op wettelijke vrijlatingen en dus levert het werk hem financieel niks extra's op. Dit terwijl hij wel kosten maakt, zoals reiskosten en het aanschaffen van werkkleding. Zou Hans vrijwilligerswerk doen, dan kan hij tot € 1800,- per jaar een onkostenvergoeding kunnen ontvangen voor vrijwilligerswerk.

Maya geniet van haar werk. Ze werkt al twee jaar 12 uur in de week als huishulp en ze vindt het fijn om anderen zo te helpen. Ze zou wel een paar uur meer willen werken, maar dat levert haar niets extra's op. Ze kan haar tijd ook goed gebruiken om alle eindjes aan elkaar te knopen.

'Alle Groningers verdienen een fatsoenlijk inkomen en goed werk', staat in het coalitieakkoord 'Het begint in Groningen – voor wat echt van waarde is'. Daarom is er € 700.000,- beschikbaar gesteld om een werkpremie in te voeren voor het jaar 2023 voor mensen die parttime werken met behoud van uitkering. Werken met behoud van uitkering levert voor een deel van de inwoners niets op – zoals voor Hans en Maya, in de voorbeelden hierboven.

Wij vinden het echter belangrijk dat werken loont, ook parttime werk. Deze werkpremie draagt eraan bij dat parttime werken in de bijstand loont en is een blijk van waardering voor de bijstandsgerechtigden die parttime blijven werken. Daarbij staan werkgevers te springen om personeel. Het is belangrijk om deze mensen te behouden voor de arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt is krap en het lukt veel organisaties niet om of nauwelijks om in de vraag naar personeel te voorzien. Uit de experimenten Bijstand op Maat en het Amsterdamse experiment met een bijverdienpremie blijkt ook dat een financiële prikkel bijstandsgerechtigden stimuleert om de stap te zetten naar parttime werk. Daarnaast verwachten we dat voor een deel van de mensen parttime werk een opstap kan zijn naar volledige uitstroom naar werk. In maart 2022 informeerden we uw Raad in de brief 'Bijverdienen in de bijstand – de (parttime) werkpremie' (72712-2022) over de mogelijkheden om bijverdienen in de bijstand extra te stimuleren. Het voorstel daartoe vindt u hierbij.

Met de tijdelijke werkpremie sluiten we aan op de voorgenomen verruiming van de wettelijke vrijlatingen binnen de Participatiewet door het Rijk. Kort samengevat gaat de conceptregeling van het Rijk uit van een percentage van 15% van het nettoloon voor de duur van één jaar. Deze regeling moet gaan gelden voor alle bijstandsgerechtigden, dus inclusief

jongeren. In individuele gevallen kan het college de periode met een jaar verlengen, als er geen perspectief is op inkomensverbetering. Het Rijk is voornemens om deze regeling in 2024 in werking te laten treden.

Het voorstel voor de tijdelijke werkpremie

Het uitgangspunt is om aan te sluiten bij de toekomstige landelijke regeling.

- Een premie van 15 procent van het nettoloon in 2023;
- De premie is voor inwoners met een bijstandsuitkering die ouder zijn dan 27 jaar en jonger dan de AOW gerechtigde leeftijd. Ook jongeren tot 27 jaar die werken met loonkostensubsidie komen in aanmerking;
- De periode in 2023 waarin de inwoner nog recht heeft op de algemene vrijlating van 25 procent voor maximaal zes maanden, telt niet mee bij het berekenen van de hoogte van de werkpremie;
- Op de premie worden de aanvullende en bijzondere wettelijke inkomstenvrijlatingen (voor alleenstaande ouders, personen met een medische urenbeperking of de doelgroep loonkostensubsidie) in mindering gebracht. Aangezien voor deze wettelijke vrijlatingen een maandelijks maximum geldt en voor de werkpremie niet, kan dit betekenen dat de inwoner toch een werkpremie ontvangt. Ook al is een wettelijke vrijlating van 12,5 of 15 procent van toepassing;
- De premie geldt voor het kalenderjaar 2023.

Wat betekent dit voor de inwoner?

Deze regeling maakt (extra) werken voor alle inwoners met een bijstandsuitkering aantrekkelijker. Zij mogen 15% van de inkomsten houden als gevolg van een wettelijke vrijlatingsregeling of zij ontvangen het later in de vorm van een premie. Iedere verdiende euro levert dus iets op. Bijvoorbeeld, als een alleenstaande bijstandsgerechtigde in 2023 per maand € 600,- verdient (€ 7200,- per jaar) en al gebruik heeft gemaakt van de algemene vrijlating van 25%, dan ontvangt hij/zij een premie van € 1080,-. Dit is al een realistisch scenario als iemand 13 uren per week gaat werken voor het wettelijk minimumloon. Voor een alleenstaande kan de premie oplopen tot bijna € 2000,-. Voor partners of gehuwden ligt dit bedrag nog hoger op ongeveer € 2900,-.

Deze premie wordt eenmalig ambtshalve uitgekeerd in het begin van het jaar 2024. Daar zijn de volgende redenen voor. Op basis van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, mogen stimuleringspremies maximaal twee keer per kalenderjaar worden verstrekt. De gemeente Groningen verstrekt drie verschillende premies op basis van deze regel: de uitstroompremie, de werkpremie (dit voorstel) en de premie voor de participatiebaan. Door de werkpremie eenmalig uit te keren begin 2024 verwachten we dat inwoners geen problemen krijgen met de belastingdienst doordat zij te vaak een premie hebben ontvangen.

Stimuleringspremies voor bijstandsgerechtigde jongeren met loonkostensubsidie die (gaan) werken

Op basis van de wetswijziging naar aanleiding van het Breed Offensief kunnen personen jonger dan 27 jaar die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie, in aanmerking komen voor een stimuleringspremie (artikel 31, tweede lid, onderdeel j). Een dergelijke premie is een stimulans om werk te aanvaarden en/of te behouden. Onze verordening sluit deze jongeren op dit moment nog uit van deze stimuleringspremies. Met deze wijziging in de re-integratieverordening passen we dit aan. In de gemeente Groningen komen zij dan in aanmerking voor de uitstroompremie (artikel 17) en, als de raad instemt met het voorstel, de tijdelijke Werkpremie. Dit passen we met terugwerkende kracht aan tot en met 1 januari 2023.

Uitstroompremie (Premie op Werk): terugdraaien maatregel Noodpakket energiekosten en inflatie

Met het Noodpakket energiekosten en inflatie kunnen inwoners na 6 maanden in plaats van na 3 jaar bijstand aanspraak maken op de uitstroompremie. Met deze tijdelijke maatregel kan iedereen die na minimaal 6 maanden bijstand aan het werk gaat een bedrag ontvangen van € 1200,-. Hiermee kunnen zij aan de slag zonder dat zij het risico lopen dat hun besteedbaar inkomen achteruitgaat. We pasten hiervoor tijdelijk de re-integratieverordening aan. Zoals afgesproken draaien we deze maatregel nu per 1 juli terug en gaat deze regeling weer gelden voor mensen die al 3 jaar of langer een beroep doen op de bijstand.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De Cliëntenraad heeft een positief advies gegeven op het voorstel: ‘de gemeente Groningen is zich bewust van problemen die (kunnen) ontstaan door het lage inkomen van bijstandsgerechtigden en minima. De bereidheid van de gemeente om, vooruitlopend op de verruiming vanuit de overheid, ook voor 2023 een werkpremie uit te keren aan bijstandsgerechtigden welke (parttime) inkomsten uit arbeid hebben, wordt zeer gewaardeerd en gesteund door de Cliëntenraad’.

Financiële consequenties

Werkpremie bijverdienden in de bijstand

Op basis van het totaalbedrag aan inkomsten uit parttime werk van inwoners met een bijstandsuitkering en het totaal bedrag aan vrijlatingen in 2022 is een indicatie van de kosten gemaakt voor 2023. De nieuwe vrijlating voor mensen die parttime werken met loonkostensubsidie is hierin ook verrekenend. Op basis van de huidige trend van de bijstandsaantallen en de krapte op de arbeidsmarkt is de verwachting dat de kosten in 2023 gelijk zijn aan de schatting op basis van 2022. Daarbij hebben we ook rekening gehouden met de verhoging van het minimumloon en uitkeringen vanaf 1 januari 2023. De geraamde kosten voor deze variant van de werkpremie komen uit op een bedrag van rond de € 700.000,--.

Werkpremie voor bijstandsgerechtigde jongeren met loonkostensubsidie werken.

De kosten voor de werkpremie zijn al meegenomen in het voorstel voor deze premie en worden dus gedekt binnen het daarvoor beschikbaar gestelde budget. De kosten voor uitstroompremie worden gedekt uit daarvoor beschikbare re-integratiemiddelen. In 2022 zijn er 10 jongeren met een bijstandsuitkering gaan werken met loonkostensubsidie en zouden dus volgens de nieuwe regels voor deze premie in aanmerking kunnen komen. Dat zou gaan om zo'n € 12.000,--. We verwachten dat dit aantal de komende jaren ongeveer gelijk blijft.

Uitstroompremie (Premie op Werk): terugdraaien maatregel Noodpakket energiekosten en Inflatie

De kosten voor deze maatregel waren gedekt in het bijbehorende raadsvoorstel Noodpakket energiekosten en inflatie. Aan het terugdraaien van deze maatregel zijn geen kosten verbonden. Deze maatregel wordt nog geëvalueerd als onderdeel van het Noodpakket energiekosten en inflatie. Daarbij wordt gekeken naar wat de gevolgen zijn van het verlagen van referteperiode en of het een onderdeel wordt van het Noodpakket 2023.

Overige consequenties

Niet van toepassing.

Vervolg

We gaan inwoners informeren over deze wijzigingen via de coaches werk participatie, de nieuwsbrief voor bijstandsgerechtigden en gerichte communicatie naar inwoners die parttime werken met behoud van uitkering. De werkpremie gaan we begin 2024 ambtshalve uitkeren.

Lange Termijn Agenda

Ja, juni 2023

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.